

Sygn. akt I C 1601/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków dnia 22 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wojciech Żukowski

Protokolant: starszy protokolant Marzena Stępkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 lutego 2016 r. w Krakowie

sprawy z powództwa **B. L. i E. L.**

przeciwko (...) **Bank Spółce Akcyjnej w W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia w całości wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 19 listopada 2014 r. opatrzony klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie dnia 16 grudnia 2014 r. (sygn. akt I Co 4262/14/N),

II. pozbawia w całości wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 19 listopada 2014 r. opatrzony klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie dnia 16 grudnia 2014 r. (sygn. akt I Co 4264/14/N),

III. zasądza od strony pozwanej (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. solidarnie na rzecz powodów B. L. i E. L. kwotę 8856 (słownie: osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania,

IV. nakazuje ściągnąć od strony pozwanej (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 19000 (słownie: dziewiętnaście tysięcy) złotych tytułem opłaty od pozwu, od której powodowie zostali zwolnieni.

UZASADNIENIE

Powodowie B. L. i E. L. pozwem z dnia 11 września 2015 r. skierowanym przeciwko (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wnieśli o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 19 listopada 2014 r., opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt I Co 4762/14/N oraz bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 19 listopada 2014 r. opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt I Co 4264/14/N. Ponadto wnieśli o zasądzenie od strony pozwanej na ich rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że zawarli z pozwanym (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. dwie umowy kredytu hipotecznego nr (...) i (...) oraz dwie umowy pożyczki nr (...). Powodowie otrzymywali od banku harmonogramy spłaty, jednakże były one przekazywane chaotycznie, miały nieprawidłowo wyliczane raty i na ich podstawie powodowie nie wiedzieli jakie dokładnie raty mają spłacać. Ponadto ostatni pisemny harmonogram powodowie otrzymali w dniu 17 czerwca 2013 r. i to na jego podstawie wyliczali dalsze raty. W przypadku zaległości na rachunku pracownik

banku dzwonił do nich i podawał jaką kwotę muszą dopłacić. Okazało się, że bank księgował dokonywane wpłaty nieprawidłowo, czasami powstawała niedopłata, a czasem nadpłata i powodowie już sami nie wiedzieli czy kredyt jest spłacany prawidłowo.

Powodowie podnieśli, że w lipcu 2014 r. strona pozwana bezprawnie wypowiedziała im umowę kredytu nr (...) oraz pożyczki (...) z uwagi na zaległości w ich spłacie. Następnie wystawił w dniu 19 listopada 2014 r. dwa (...) nr (...) oraz nr (...). Powodowie podali, że bank nigdy nie kierował do nich wezwania do zapłaty, a nadto nie doręczył im wypowiedzenia w/w umów. Dopiero po wizytach w banku powodowie dowiedzieli się, że bank wypowiedział im kredyt w dniu 16.07.2014 r., a pożyczkę w dniu 18.07.2014 r., zaś wezwanie do zapłaty skierował dopiero 09.09.2014 r., a zatem 2 miesiące po wypowiedzeniu umów. W ocenie powodów bank na podstawie § 8 ust. 1 lit. b umowy kredytu i pożyczki powinien przed wypowiedzeniem umowy wezwać ich do spłacania zadłużenia w terminie 7 dni, a jak wskazano dokonał tego po wypowiedzeniu umowy. Powodowie zaprzeczyli także, aby kiedykolwiek na ich rachunku powstało zadłużenie w wysokości braku spłaty 2 rat, jedynie mogły być to zaległości rzędu kilkuset złotych z jednej raty. W ich ocenie klauzula dotycząca wypowiedzenia umowy, gdy kredytobiorca zalega „w całości lub w części z zapłatą 2 rat” była niezrozumiała, nieprecyzyjna i należy ją traktować jako klauzulę niedozwoloną.

Strona pozwana (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Na uzasadnienie odpowiedzi na pozew przyznała, że w dniu 11 lipca 2012 r. zawarła z powodami przedmiotowe umowy kredytu i pożyczki. Wskazała, że z uwagi na zaległości w ich spłacie obie umowy zostały wypowiedziane pismami z dnia 16 lipca 2014 r., a kolejno bank wystawił Bankowe Tytuły Egzekucyjne i po nadaniu im klauzul wykonalności wszczął przeciwko powodom postępowanie egzekucyjne. Podkreśliła, że przesyłał powodom prawidłowe harmonogramy spłat kredytu i pożyczki i były one cały czas kierowane na adres mailowy wskazany w umowie tj. (...)@ (...) .PL, a sami małżonkowie L. nie zgłaszali z tego tytułu żadnych problemów czy reklamacji. Ponadto pozwany bank wysłał powodom zarówno oświadczenia o wypowiedzeniu w/w umów jak i wezwania do zapłaty na wskazany w umowach adres, zaś korespondencja powróciła jako dwukrotnie awizowania co w ujęciu art. 61 k.c. należy uznać za doręczenie prawidłowe i właściwie złożone oświadczenie o wypowiedzeniu.

Pozwana podała, że powodowie na dzień złożenia wypowiedzenia tj. 16 lipca 2014 r. popadli w następujące zaległości: z tytułu umowy (...) (...) 1 876,51 zł tytułem należności kapitałowej, 6 348,17 zł tytułem odsetek umownych, 19,64 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, zaś z tytułu umowy pożyczki (...): 19,63 zł tytułem należności kapitałowej, 112,67 zł tytułem odsetek umownych, 0,86 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 30,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji.

Zdaniem strony pozwanej wysłanie wezwania do zapłaty poprzedzającego wypowiedzenie umowy nie było warunkiem sine qua non wysłania wypowiedzenia. Taki wymóg nie jest przewidziany ani przez art. 75 prawa bankowego, ani przez ustawę o kredycie konsumenckim obowiązującą w dacie zawarcia umowy kredytu. Warunkiem umożliwiającym wypowiedzenie umowy kredytu jest – zgodnie z art. 8 ust 1 b umowy kredytu - „niewykonanie lub nieterminowe regulowanie przez Kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku”, co w niniejszej sprawie miało miejsce.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. L. i E. L. zawarli w dniu 11 lipca 2012 r. z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego w ramach programu „Rodzina na Swoim” nr (...) oraz umowę pożyczki hipotecznej nr (...). Całkowita kwota kredytu, który miał być przeznaczony na zakup lokalu mieszkalnego z rynku pierwotnego od dewelopera wyniosła 313 020,00 zł, zaś kwota pożyczki to 15 902,95 zł. Jako adres do korespondencji powodowie podali: Osiedle (...), (...)-(...) K.. W umowie zawarto zastrzeżenie, że kredytobiorca informuje Bank o każdej zmianie adresu do doręczeń. Zgodnie z §9 ust. 1 Bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu i/lub umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, a

w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy i/lub pożyczkodawcy z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku:

- a) niedotrzymania przez kredytobiorcę i/lub pożyczkobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu i/lub pożyczki;
- b) niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę i/lub pożyczkodawcę zobowiązań wobec banku, to jest w przypadku gdy kredytobiorca i/lub pożyczkodawca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i/lub pożyczki pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;
- c) przeznaczenia kredytu na inny cel niż określony w umowie kredytu,
- d) stwierdzenia, że którekolwiek z oświadczeń lub dokumentów złożonych przez Kredytobiorcę i/lub Pożyczkobiorcę we wniosku kredytowym lub umowie kredytu i/lub pożyczki jest fałszywe;
- e) nieustanowienie przez Kredytobiorcę i/lub Pożyczkobiorcę lub ustanowienie któregokolwiek z wymaganych przez Bank zabezpieczeń kredytu i/lub pożyczki w sposób sprzeczny z umową kredytu i/lub umową pożyczki;
- f) zmiany sytuacji finansowej kredytobiorcy i/lub pożyczkobiorcy w stopniu powodującym brak zdolności kredytowej do poprawnej obsługi zobowiązań kredytowych;
- g) braku postępu prac dotyczących nieruchomości stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytu, na których sfinansowanie został zaciągnięty kredyt dokonywanych zgodnie z harmonogramem wypłaty transz stanowiący załącznik do umowy kredytu/pożyczki;
- h) wszczęcia egzekucji przez innego wierzyciela z nieruchomości będącej zabezpieczeniem spłaty udzielonego kredytu/pożyczki;
- i) opisanym w pkt 4 informacji dodatkowych zawartych w części szczególnej oraz w § 8 ust. 9 i 10 części ogólnej umowy,
- j) niewypełnienia przez kredytobiorcę warunków określonych w art. 4 ust. 5 i/lub ust.6 i/lub art. 9 ust. 3b ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. 2006, Nr 183, poz. 1354).

Dowód: odpis umowy, k. 13-20

B. L. i E. L. zawarli w dniu 11 lipca 2012 r. z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego nr(...)oraz umowę pożyczki hipotecznej nr (...) Całkowita kwota kredytu, który miał być przeznaczony na wykończenie/remont/modernizację nieruchomości mieszkalnej wyniosła 63 600 zł, zaś kwota pożyczki to 2905,61 zł. Jako adres do korespondencji powodowie podali: Osiedle (...), (...)-(...) K.. W umowie zawarto zastrzeżenie, że kredytobiorca informuje Bank o każdej zmianie adresu do doręczeń. Zgodnie z § 8 ust. 1 Bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu i/lub umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy i/lub pożyczkodawcy z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku:

- a) niedotrzymania przez kredytobiorcę i/lub pożyczkobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu i/lub pożyczki;
- b) niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę i/lub pożyczkodawcę zobowiązań wobec banku , to jest w przypadku gdy kredytobiorca i/lub pożyczkodawca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i/lub pożyczki pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;

- c) przeznaczenia kredytu na inny cel niż określony w umowie kredytu,
- d) stwierdzenia, że którekolwiek z oświadczeń lub dokumentów złożonych przez Kredytobiorcę i/lub Pożyczkobiorcę we wniosku kredytowym lub umowie kredytu i/lub pożyczki jest fałszywe;
- e) nieustanowienie przez Kredytobiorcę i/lub Pożyczkobiorcę lub ustanowienie którejkolwiek z wymaganych przez Bank zabezpieczeń kredytu i/lub pożyczki w sposób sprzeczny z umową kredytu i/lub umową pożyczki;
- f) zmiany sytuacji finansowej kredytobiorcy i/lub pożyczkobiorcy w stopniu powodującym brak zdolności kredytowej do poprawnej obsługi zobowiązań kredytowych;
- g) braku postępu prac dotyczących nieruchomości stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytu, na których sfinansowanie został zaciągnięty kredyt dokonywanych zgodnie z harmonogramem wypłaty transz stanowiący załącznik do umowy kredytu/pożyczki;
- h) wszczęcia egzekucji przez innego wierzyciela z nieruchomości będącej zabezpieczeniem spłaty udzielonego kredytu/pożyczki;
- i) opisanym w pkt 4 informacji dodatkowych zawartych w części szczególnej oraz w § 8 ust. 9 i 10 części ogólnej umowy,
- j) niewypełnienia przez kredytobiorcę warunków określonych w art. 4 ust. 5 i/lub ust.6 i/lub art. 9 ust. 3b ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. 2006, Nr 183, poz. 1354).

Dowód: odpis umowy, k. 21-26

Kredyt został wypłacony w 5 transzach bezpośrednio deweloperowi. Ostatni harmonogram spłat kredytów i pożyczek powódowie otrzymali za okres do czerwca 2013 r. Gdy harmonogramy nie nadchodziły powódowie dokonywali spłat według rat w wysokości określonej w ostatnim harmonogramie, gdyż nie wiedzieli jaka jest aktualna wysokość raty.

W 2014 r. na wskazany w umowach rachunek bankowy przeznaczony do dokonywania spłat kredytów i pożyczek zostały wpłacone przez powódów następujące kwoty:

- 1789,26 zł. (2 stycznia 2015 r.)
- 702 zł. (20 marca 2014 r.)
- 1800 zł. (1 kwietnia 2014 r.)
- 1500 zł. (25 kwietnia 2014 r.)
- 1900 zł. (4 czerwca 2014 r.)
- 2100 zł. (20 czerwca 2014 r.)
- 2000 zł. (21 lipca 2014 r.)
- 2300 zł. (19 sierpnia 2014 r.)
- 1800 zł. (2 października 2014 r.)
- 2100 zł. (31 października 2014 r.)
- 2100 zł. (1 grudnia 2014 r.)

W dniu 20 czerwca 2014 r. z rachunku bankowego zostały pobrane środki na spłatę rat:

- z umowy (...) – w kwocie 111,47 zł.

- z umowy (...) – w kwocie 514,78 zł.

- z umowy (...)(...) – w kwocie 1473,75 zł.

Wskutek dokonania tych operacji saldo rachunku stało się ujemne na kwotę 300 zł. Następnie w dniu 30 czerwca 2014 r. zaległość ta powiększyła się o kwoty 3,42 zł. tytułem kapitalizacji odsetek i kwotę 0,40 zł. tytułem przeksięgowania odsetek karnych, tak, że na dzień 16 lipca 2014 r. wynosiła 303,82 zł.

Dowód: przesłuchanie powódki, k. 334-335; wyciąg z rachunku bankowego, k. 27-39

Pismami z dnia 16 lipca 2014 r. (...) Bank S.A. skierował do E. L. i B. L. na adres ul. (...) (...) (...) (...) K. oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu/pożyczki hipotecznej nr (...) oraz (...) z uwagi na nieuregulowanie zaległości w jego spłacie, na podstawie §18 Regulaminu kredytowania hipotecznego. Poinformował, że wypowiedzenie umowy nastąpiło z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia wypowiedzenia, a po upływie tego okresu całość środków kredytowych wraz z ostatecznymi i kosztami staje się wymagalna i podlega natychmiastowemu zwrotowi na wskazany rachunek bankowy. Bank rozważył możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości obejmujących następujące kwoty:

- odnośnie umowy nr (...): 1 876,51 zł tytułem należności kapitałowej, 6 348,17 zł tytułem odsetek umownych, 19,64 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej;

- odnośnie umowy nr (...): 19,63 zł tytułem należności kapitałowej, 112,67 zł tytułem odsetek umownych, 0,86 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 30,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji.

Pisma zawierające oświadczenia o wypowiedzeniu umowy powróciły do strony pozwanej po dwukrotnym awizowaniu jako nie podjęte przez powodów w terminie.

W lipcu 2014 r. powodowie zamieszkiwali pod adresem przy ul. (...) w K. i o zmianie adresu nie poinformowali strony pozwanej.

Złożenie oświadczeń o wypowiedzeniu nie zostało poprzedzone żadnym wezwaniem do zapłaty kwot zaległości wskazanych w oświadczeniach o wypowiedzeniu.

dowód: oświadczenia o wypowiedzeniu wraz z dowodami nadania – k. 101-108; przesłuchanie powódki, k. 334-335

W dniu 19 listopada 2014 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wystawiła Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...) przeciwko dłużnikom B. L. oraz E. L. stwierdzający obowiązek zapłaty należności głównej 303030 zł. odsetek umowny 6703 zł. i odsetek za opóźnienie w kwocie 5435,22 zł. oraz dalszych odsetek, z tytułu umowy kredytu hipotecznego z dnia 11 lipca 2012 r. (...). Postanowieniem z tej samej daty w sprawie I Co 4262/14/N Sąd Rejonowy dla Krakowa Nowej Huty w Krakowie, Wydział I Cywilny nadał klauzulę wykonalności BTE nr (...) z dnia 19.11.2014 r. do kwoty nie wyższej niż 626 060,00 zł.

W dniu 19 listopada 2014 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wystawiła Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...) przeciwko dłużnikom B. L. oraz E. L. stwierdzający obowiązek zapłaty należności głównej 2874,08 zł. odsetek umowny 145,25 zł. i odsetek za opóźnienie, opłat i oraz dalszych odsetek, z tytułu umowy kredytu hipotecznego z dnia 11 lipca 2012 r. (...). Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt I Co 4264/14/N Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty

w Krakowie, Wydział I Cywilny nadał klauzulę wykonalności BTE nr (...) z dnia 19.11.2014 r. do kwoty nie wyższej niż 5 811,22 zł.

dowód: postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa Nowej Huty w Krakowie z dnia 16.12.2014 r., sygn. akt I CO 4264/14/N – k. 156-157 oraz I Co 4262/14/N – k. 158-159, odpisy BTE, k. 67, k. 70

Przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się sąd na dowodach z dokumentów publicznych: odpisach orzeczeń sądowych, bankowych tytułów egzekucyjnych, wyciągach z rachunków bankowych, które nie budziły wątpliwości co do prawidłowości ich sporządzenia i mogły stanowić dowód na okoliczności urzędowo w dokumentach tych stwierdzone.

Oparł się sąd również na dokumentach prywatnych – umowach, oświadczeniach o wypowiedzeniu - które nie były kwestionowane przez strony i stanowiły dowód na okoliczność, że osoby podpisane na dokumentach złożyły zawarte w nich oświadczenia woli.

Dał sąd wiarę zeznaniom powódki, albowiem były spójne i konsekwentne i nie popadały w sprzeczność z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 840 par. 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powodowie w niniejszym postępowaniu wystąpili z powództwem przewidzianym w powyższym przepisie, powołując się na fakt, iż wierzytelności egzekwowane na podstawie wskazanych w pozwie bankowych tytułów egzekucyjnych w rzeczywistości nie istnieją, albowiem nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu i umowy pożyczki.

Zarzut powodów należy ocenić jako zasadny. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że zarówno odniesieniu do umowy kredytu jak i umowy pożyczki obowiązuje takie samo umowne uregulowanie kwestii wypowiedzenia zastrzeżone w § 9 ust. 1 umowy kredytu i § 8 ust. 1 umowy pożyczki. Zgodnie z § 9 ust. 1 lit. b) umowy kredytu i § 8 ust. 1 lit. b) umowy pożyczki strona pozwana miała prawo wypowiedzieć umowę kredytu i/lub umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy i/lub pożyczkodawcy z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę i/lub pożyczkodawcę zobowiązań wobec banku, to jest w przypadku gdy kredytobiorca i/lub pożyczkodawca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i/lub pożyczki pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Z uregulowań powyższych wynika, że skuteczność wypowiedzenia obu umów uzależniona była od kumulatywnego wystąpienia następujących okoliczności:

- niewykonanie lub nieterminowe regulowanie przez kredytobiorcę i/lub pożyczkodawcę zobowiązań wobec banku przybierające postać zalegania przez kredytobiorcę i/lub pożyczkodawcę w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i/lub pożyczki,
- dokonanie wezwania do zapłaty zaległości,
- brak spłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Powyższe przesłanki powstania po stronie pozwanej uprawnień do wypowiedzenia umowy kredytu i umowy pożyczki nie zaistniały. Z żadnego z dokumentów przedstawionych przez strony nie sposób ustalić, co do których dwóch rat (tj. konkretnych rat płatnych w danym miesiącu) powodowie popadli w opóźnienia w zapłacie. Wskazania tych rat nie zawierają ani oświadczenia o wypowiedzeniu umów, ani nawet nie wskazała ich strona pozwana w odpowiedzi na pozew. Zarazem treść oświadczeń o wypowiedzeniu popada w nie dającą się wyjaśnić sprzeczność z treścią zapisów na rachunku bankowym nr (...) (k. 27 i nast.) przeznaczonego na dokonywanie wypłat. Zgodnie bowiem z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy (...) zaległość na dzień 16 lipca 2014 r. miała wynosić 19,63 zł tytułem należności kapitałowej, 112,67 zł tytułem odsetek umownych, 0,86 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 30,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji. Natomiast z zapisów na rachunku bankowym nr (...) wynika, że w dniu 20 czerwca 2014 r. rata z tej umowy została ściągnięta w całości, tj. 514,78 zł. i z treści rachunku nie wynika aby w zakresie tej umowy powodowie na dzień 16 lipca 2014 r. popadali w jakąkolwiek zaległość. W konsekwencji ocenić należy, że nie zachodziła przewidziana w § 8 ust. 1 lit. b) umowy(...) podstawa do wypowiedzenia umowy w postaci zalegania w całości lub w części z zapłatą dwóch rat. Z kolei zgodnie z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy (...)-H. (...) zaległość na dzień 16 lipca 2014 r. miała wynosić 1 876,51 zł tytułem należności kapitałowej, 6 348,17 zł tytułem odsetek umownych, 19,64 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej. Natomiast z zapisów na rachunku bankowym nr (...) wynika, że w dniu 20 czerwca 2014 r. rata z tej umowy została ściągnięta tylko w części i do jej pełnej zapłaty brakowało kwoty 300 zł. Kwota zaległości, po zwiększeniu o kapitalizację odsetek 3,42 zł. i przeksięgowani odsetek karnych 0,40 zł., na dzień 16 lipca 2014 r. (tj. dzień sporządzenia oświadczenia o wypowiedzeniu) wynosiła 303,82 zł. Kwota ta jest radykalnie mniejsza od kwoty wskazanej w oświadczeniu o wypowiedzeniu z dnia 16 lipca 2014 r. gdyż stanowi jedynie około 20% raty z tytułu tej umowy ściągniętej w dniu ściągniętej w dniu 20 czerwca 2014 r. Zarazem z dokumentów przedstawionych przez strony nie wynika w żaden sposób aby na kwotę 303,82 zł. zaległości istniejącej na dzień 16 lipca 2014 r. składały się zaległości dotyczące co najmniej dwóch rat z tytułu umowy (...)-H.(...) W konsekwencji ocenić należy, że nie zachodziła przewidziana w § 9 ust. 1 lit. b) tej umowy podstawa do wypowiedzenia umowy w postaci zalegania w całości lub w części z zapłatą dwóch rat.

Nadto powodowie nie zostali przed dokonaniem wypowiedzenia umów wezwani do zapłaty zaległości, które miały stanowić podstawę dokonania wypowiedzeń. Strona pozwana nawet nie twierdziła aby wezwanie takie do powodów skierowała. Prezentowana przez stronę pozwaną wykładnia § 9 ust. 1 lit. b) umowy kredytu i § 8 ust. 1 lit. b) umowy pożyczki nie zasługuje na aprobatę. Okoliczność, że przepisy ustawy – prawo bankowe, w szczególności art. 75 tej ustawy, nie przewiduje wymogu poprzedzenia wypowiedzenia umowy kredytu wezwaniem do zapłaty zaległości nie oznacza, że wymogu takiego strony nie mogą wprowadzić w ramach obowiązującej w prawie prywatnym zasady swobody umów. Taki zaś wymóg w ocenie sądu jednoznacznie wynika z treści wyżej cytowanych § 9 ust. 1 lit. b) umowy kredytu i § 8 ust. 1 lit. b) umowy pożyczki. Czysto językowe brzmienie tych postanowień umownych ujawnia bowiem, że nie wskazują one jedynie przykładowego przypadku popadnięcia w opóźnienie z zapłatą zobowiązań przez kredytobiorcę względnie pożyczkobiorcę, lecz definiują sytuację, której zaistnienie stanowi podstawę do dokonania wypowiedzenia. Użycie sformułowania „w przypadku” bynajmniej nie nadaje tym postanowieniom umownym sensu jedynie przykładowego wskazania podstawy wypowiedzenia. Skoro zatem w wypadku popadnięcia w opóźnienie z zapłatą zobowiązań przesłanką skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu i umowy pożyczki było uprzednie wezwanie do zapłaty zaległości, to w braku dokonania takiego wezwania uprawnienie do wypowiedzenia umowy w ogóle po stronie pozwanej nie powstało, a w dalszej konsekwencji złożone przez stronę pozwaną oświadczenia o wypowiedzeniu nie wywołały skutku prawnego.

Nieskuteczność dokonanego wypowiedzenia wynika nadto z faktu, iż doręczenie oświadczeń o wypowiedzeniu nastąpiło w sposób niezgodny z art. 61 § 1 k.c. Jak wynika z przesłuchania powódki powodowie w dacie dokonywania wypowiedzeń nie zamieszkiwali pod adresem Os. (...), lecz przy ul. (...). Skoro powodowie nie mieszkali pod adresem, na który skierowano oświadczenia o wypowiedzeniu, to nie można uznać, że oświadczenia o wypowiedzeniu dotarły do nich w taki sposób, że mogli zapoznać się z ich treścią (art. 61 § 1 k.c.). Art. 61 k.c. należy wprawdzie traktować jako uregulowanie dyspozytywne i w konsekwencji nie należy wykluczyć dopuszczalności zastrzeżenia w umowie stron, że w wypadku niewykonania obowiązku informowania o zmianie adresu korespondencję wysłaną na podany przed zmianą adres uważać należy za skutecznie doręczoną. Jednakże w umowach kredytu i pożyczki (pkt II części szczególnej umów) został jedynie wskazany adres korespondencyjny powodów jako Os. (...), (...)-(...) K. Polska oraz zastrzeżono, że kredytobiorca informuje Bank o każdej zmianie adresu do doręczeń. W umowach tych jednakże nie zastrzeżono sankcji za niewykonanie obowiązku informowania o zmianie adresu w postaci skuteczności doręczenia dokonanego pod wskazany adres, a sankcja taka – w braku jej wyraźnego zastrzeżenia - nie wynika ani z mocy ustawy, ani z zasad współżycia społecznego, ani z ustalonych zwyczajów (art. 56 k.c.). Zatem niezastosowanie się przez powodów do umownego obowiązku informowania o zmianie adresu, jako niewykonanie zobowiązania umownego, wiązać się tylko może z przewidzianą przez ogólne prawa zobowiązań sankcją odszkodowawczą przewidzianą w art. 471 k.c. Oświadczenia o wypowiedzeniu skierowane na nieaktualny skutek zmiany miejsca zamieszkania powodów adres należy jednak ocenić jako niewywołujące skutków prawnych, albowiem oświadczenia te nie dotarły do powodów w taki sposób, aby mogli się oni zapoznać z ich treścią.

W braku skutecznego wypowiedzenia umów kredytu i pożyczki strona pozwana nie była uprawniona do wystawienia kwestionowanych w niniejszej sprawie tytułów egzekucyjnych, gdyż zobowiązania, których istnienie w tych tytułach stwierdzono w rzeczywistości nie istniały. Mając powyższe na uwadze, stwierdzając, że wobec nieskutecznego wypowiedzenia umowy kredytu i umowy pożyczki wierzytelności strony powodowej stwierdzone objętymi pozwem bankowymi tytułami egzekucyjnymi nie istnieją, powództwo o pozbawienie wykonalności tych tytułów podlegało uwzględnieniu o czym orzeczono w pkt I oraz II sentencji na podstawie wyżej powołanych przepisów.

O kosztach postępowania orzeczono w pkt III sentencji na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając od przegrywającej strony pozwanej na rzecz wygrywających proces powodów zwrot kosztów obejmujących wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu powodów powiększone o stawkę podatku od towarów i usług.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Powodowie w niniejszej sprawie byli zwolnieni od kosztów sądowych. Stosownie do wyników postępowania uzasadnia to obciążenie w pkt IV wyroku pozwanego kwotą 19000 zł. stanowiącą opłatę od pozwu, której powodowie nie mieli obowiązku uiścić.